

Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest jednym z komitetów problemowych przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Został powołany w 1958 roku. Rolą Komitetu jest integracja środowiska naukowego oraz przedstawicieli praktyki, zainteresowanych problematyką zagospodarowania przestrzennego kraju. Do zadań KPZK PAN należy prowadzenie działalności naukowo-badawczej i konsultacyjnej dotyczącej polityki regionalnej, polityki przestrzennego zagospodarowania kraju oraz instytucjonalno-prawnych aspektów planowania zintegrowanego w układach funkcjonalno-przestrzennych na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym. Działania Komitetu odbywają się we współpracy z władzami publicznymi szczebla krajowego i samorządowego. Współpraca ta dotyczy m.in. priorytetów badawczych i kierunków rozwoju gospodarki przestrzennej. KPZK PAN opiniuje strategiczne dokumenty z obszaru polityki regionalnej i przestrzennej. Bierze udział w doskonaleniu metodologii dyscyplin naukowych związanych z planowaniem przestrzennym. Podejmuje działania na rzecz pełnego wykorzystania możliwości, które stworzyło wydzielenie dyscyplin naukowych, takich jak: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz architektura i urbanistyka. Jednocześnie dba o zachowanie swojego interdyscyplinarnego charakteru.

W ostatnich latach KPZK PAN uczestniczył aktywnie w debacie na temat kluczowych problemów polityki regionalnej i przestrzennej Polski. Publikował w tych sprawach raporty i opracowywał stanowiska. Dotyczyły one m.in. takich zagadnień, jak: a) chaos przestrzenny, b) Strategiczne Studium Lokalizacyjne CPK (2020), c) zmiany ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i zmianie innych ustaw (2019), d) likwidacja Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju i potrzeby instytucjonalnej integracji systemu zarządzania rozwojem (2020), e) założenia w obszarze regulacji dotyczących planu ogólnego i jego roli w ramach prac nad reformą systemu planowania przestrzennego w Polsce (2021), f) aspekty przestrzenne Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (2021), g) projekt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej w latach 2021–2027 (2021). W lipcu 2022 roku wspólnie z Narodową Akademią Nauk Ukrainy Komitet zorganizował posiedzenie poświęcone terytorialnemu wymiarowi polityki rozwoju w czasach kryzysu i odbudowy, bazujące na doświadczeniach Ukrainy.

Struktura organizacyjna Komitetu jest dostosowana do merytorycznego charakteru realizowanych badań i ekspertyz naukowych. W kadencji 2019–2022 działają następujące zespoły zadaniowe: zespół ds. zintegrowanej polityki rozwoju Polski i Europy (przewodniczący prof. Jacek Zaucha), zespół ds. obszarów wiejskich (przewodnicząca prof. Wioletta Kamińska), zespół ds. obszarów miejskich i metropolitalnych (przewodniczący prof. Piotr Lorens), zespół ds. kształcenia kadr w zakresie gospodarowania przestrzenią (przewodniczący prof. Tadeusz Kudłacz), zespół ds. wielkoskalowych projektów rozwojowych (przewodniczący prof. Tomasz Komornicki). Od maja 2021 roku działa także zespół *ad hoc* prawno-urbanistyczny, kierowany przez dr. hab. Macieja Nowaka. Komitet wydaje serię monografii „Studia KPZK PAN” i „Biuletyn KPZK”. W miarę potrzeb są wydawane broszury „Policy Briefs”. Publikacje są dostępne stronie internetowej kpzk.pan.pl.

Przewodniczącymi KPZK byli profesorowie: **Stanisław Leszczycki** (1958–1983), **Kazimierz Dziewoński** (1984–1989), **Ryszard Domański** (1990–1998), **Jerzy Kołodziej** (1999–2001), **Tadeusz Markowski** (2001–2018). Obecnie funkcję tę pełni prof. **Tomasz Komornicki** (od 2019 roku), a sekretarzem naukowym Komitetu jest dr **Paulina Legutko-Kobus** (od 2015 roku).

TOMASZ KOMORNICKI, PAULINA LEGUTKO-KOBUS

Posiedzenie plenarne KPZK PAN organizowane wspólnie z Narodową Akademią Nauk Ukrainy pt. *Terytorialny wymiar polityki rozwoju w czasach kryzysu i odbudowy. Doświadczenie Ukrainy*, 7 lipca 2022 roku

Skład Prezydium Komitetu w kadencji 2019–2022:

prof. **Paweł Churski** (wiceprzewodniczący),
dr hab. **Konrad Czapiewski**,
prof. **Tomasz Komornicki** (przewodniczący),
prof. **Andrzej Klasik**,
dr **Paulina Legutko-Kobus** (sekretarz naukowy),
prof. **Tadeusz Markowski** (wiceprzewodniczący),
dr hab. **Maciej Nowak**,
dr hab. **Aleksandra Nowakowska**,
prof. **Jacek Szlachta** (wiceprzewodniczący),
prof. **Janusz Zaleski**